

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾಗಿ ಆ ಶಾಸಕರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಎಂದು ಬಂದಿದೆ.

SRI M. C. NANAIAH.—When they make an allegation they must be in a position to substantiate it.

(೩-೪ ಮಂದಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಲು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಎದ್ದುನಿಂತು ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವನಾಗಿ ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈ ಪಕ್ಷ ಆ ಪಕ್ಷವೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಕಳ್ಳತನ ಕಳ್ಳತನವೇ. ಆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಇಂಥವರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶಾಖಾಧ್ಯಕ್ಷನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂಪ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಜೊಕ್ಕುಟವಾಗಿ, ಅಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕದಂತೆ ಪ್ರತಿದಿನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಹಾಕಿದರೆ ಇಂಥವರ ವಿರುದ್ಧ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ನಗರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು.

ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕನಕರ ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿ ಏನೋ ಪಾದ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಖಾಧ್ಯಕ್ಷನವರು ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮೈನವರೂ ಕೂಡ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಏನು ಬರುತ್ತವೋ ಅವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದೇ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

3.00 P.M.

SRI T. R. SHAMANNA.—Thank you for your reply.

BUDGET ESTIMATES FOR 1979-80,

General Discussion (Debate Contd.)

† ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಅರಮನೆಯ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಬಿಎನ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೇಲ್ಕನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ. ಆವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು. ನಂತರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಬ್ಲ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ? ನಂತರ ಇದನ್ನು ನಾನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಮಹಾರಾಜರ

ಖಾಸಗೀ ಆಸ್ತಿಯೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಈ ಖಾಸಗೀ ಆಸ್ತಿಯ ವಾದ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ನಾನ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆ ಇದೆ ಸುತ್ತ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ತೋಟ ಇದೆ ಆದುದರಿಂದ ಇದು ನಾನ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಮನೆ ಮುಂದೆ ೪ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳು ಇದ್ದು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದು ನಾನ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಾದವಿವಾದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಕೇಳಿದೆ ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಆರ್ಬಿಎನ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಹೇಗೆಂದರೆ ಮಹಾರಾಜರು ಆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ೫೬ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇದ್ದರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೇನು ಕೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಆರ್ಬಿಎನ್ ಸೀಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಏನು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದು. ಈ ಆರ್ಬಿಎನ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಈ ಆರ್ಬಿಎನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾರಾಜರ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ದೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಈ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದು ೩ ವರ್ಷವಾದರೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಇರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಏನೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಆಕ್ಟ್ ಮೂಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ? ಈ ಆರ್ಬಿಎನ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ಆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೂ ಅವರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾನೂನು ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ಪಾಲು ಏನಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂದೇ. ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವ ಇದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮನೆತನದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಗೌರವ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗೊಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್, ಆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ : ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ನಾನ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೂರನೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಜಮೀನಿಗೆ ಮಾಲೀಕರು ಯಾರು? ಮತ್ತು ಈ ಜಮೀನು vests with whom? ಈಗ ಇದು ಯಾರ ಪೊಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ? ನಮಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯುವುದು ಈಗೊಂದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಏಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮುಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮಾಲೀಕರು ಮಹಾರಾಜರ

ಮಕ್ಕಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳೇ. ಈ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಬೇಕು. ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಪಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಇದಕ್ಕನಾದರೂ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ಮೂರನೆಯವರೇನಾದರೂ ಅಂದರೆ ಖಾಸಗೀ ಯವರೇನಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ತಪ್ಪು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. CHAIRMAN (SRI M.C. NANAIAH) In the Chair.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ಥಕ್ಕೇಡ್.—ಸಾವಿ, ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ನಂದರಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಗುದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರು ಯಾರು ಎಂದು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಏನೋ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸಾವಿ, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥಾ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರೇನಾದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

SRI S.R. BOMMAI.—I am speaking on the budget.

MR. CHAIRMAN:—The Hon'ble Leader of the Opposition is speaking on the General Discussion on the Budget. While speaking, he has made certain observations on certain matters. Whether it would amount to a statement which should not be made in the Ordinary course is a thing which will be looked into and I will look into it later. Now, I request the Hon'ble Leader of the Opposition to continue his speech.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಈಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗಿತ್ತು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಭಾನಾಯಕರು ಇರಬೇಕಾದುದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ಯ ಥಕ್ಕೇಡ್ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರಲು ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ದುರಾದೃಷ್ಟಕರವಾಗಿ, ಅಕ್ರಮವಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಲೋಪದೋಷದಿಂದ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಲೋಕನಾಯಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಸತ್ತ ಸುದ್ದಿ ಬಂದು, ಸಂತರವೇ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಸತ್ತಿಲ್ಲ, ಗಂಡಾಂತರದಿಂದ ಪಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಸುದ್ದಿ ಬಂತು. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವುಕಾಲ ಬಾಳಲಿ, ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಈಗ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಬಡ್ತಿ ಹಾಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ಹಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆ,

ಬಂದೆರಡು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರಭಾರ ಇದೆ. ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಆಂಧ್ರ.—೯೨.೫೦, ಕರ್ನಾಟಕ ೧೦೯.೫೦, ತಮಿಳುನಾಡು ೧೦೩.೨೦, ಕೇರಳ ೧೦೪.೨೦, ವೆಸ್ಟ್‌ಬೆಂಗಾಲ್, ೮೬.೮೦, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ೬೪.೮೦ ಅಸ್ಸಾಂ ೫೦.೪೦ ಬಿಹಾರ್ ೫೯.೪೦ ಒರಿಸ್ಸಾ ೫೭.೫೦, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ್ ೭೩.೨೦ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನಕಂ ೭೪-೭೫ ರಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ೩೩೦, ಅಸ್ಸಾಂ ೨೯೧, ಗುಜರಾತ್ ೩೨೮, ಪರಿಯಾಣ ೪೨೧ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ೩೨೭, ಕೇರಳ ೩೦೪, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ೨೫೯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ೪೬೨, ಒರಿಸ್ಸಾ ೨೪೫, ಪಂಜಾಬ್ ೪೯೬, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ್ ೨೭೯, ತಮಿಳುನಾಡು ೩೦೫, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ೨೫೪, ವೆಸ್ಟ್‌ಬೆಂಗಾಲ್ ೨೫೪, ಕರ್ನಾಟಕ ೩೨೭ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ೩೪೫.

SRI S. M. SHEERNALY CHADRASEKHAR.—Sir, I raise a point of order. I request the Chair to go through rule 288. It reads;

288. A Member while speaking shall not.

(i) refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending;

(ii) make a personal charge against a member;

(iii) use offensive expressions about the conduct or proceedings of Parliament or any State Legislature;

(iv) reflect on any determination of the Assembly except on a motion for rescinding it;

(v) reflect upon the conduct of persons in high authority unless the discussion is based on a substantive motion drawn in proper terms;

Sri, I am just bring the rule to the notice of the Chair to give a ruling.

MR. CHAIRMAN.—I have already told the House I will find what it is. There is no point of order.

SRI S.R. BOMMAI.—I am prepared to bow to the ruling of the Chair.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನಕಂ ೩೪೫. ಈ ದಿನ ಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ತಾವು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟೂ ಕಡಿಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಆಕ್ಸಾಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸಾಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಓಬಿರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕರಭಾರ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕರವನ್ನು ಹೇರತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೆಪದಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರ್ಷನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪು. ಆದಾಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂಥ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು, ಮುನಿಷಿಪಾಲಿಟಿಗಳು, ಇವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಅಡಿಕ್ವೇಟ್ ಕಾಂಪನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ಹೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯ

ಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳದೆ ಆಕ್ಟಾಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೋದ ವರ್ಷ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಷಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕು ತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ದಂಥ ಸಹಾಯ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪುಟ ಎರಡರಲ್ಲಿ 1975 ರಾಜ್ಯ ವನ್ನು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಆದಾಯವುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕೊರತೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿನ ನೆರವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ, ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರಭಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನು ಹೇರು ವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಮತೋಲನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು 30-40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ? ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ಪ್ಲಸ್‌ನ್ನು ತಾವು ಕಡಿಮೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಮೊಬಿಲೈಸೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚನ್ನು ತೋರಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಿಮೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ರೇಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

		Rs.
Revenue Receipts	1974-75	384-07
Actuals	do	413-10
do	1975-76	554-82
	do	514-12 + 59-30
do	1976-77	529-69
	do	559-11 + 29-42
Expenditure	1974-75	383-76
Actuals	do	364-92 Loss 18-84
Expenditure	1975-76	456-06
Actuals	do	428-58 — 27-48
Expenditure	1976-77	531-26
Actuals	do	495-24 — 34-02

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೆವಿನ್ಯೂನ್ನು ಕಡಿಮೆ ತೋರಿಸಿ, ಖರ್ಚನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ವರ್ಷ ಕರಭಾರವನ್ನು ಹೇರತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ತಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಸೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೇಲಿನ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಕೂಡಲೇ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಆ ಮೇಲೆ ಟರ್ಮಿನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಬತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗಾಗಲೇ ಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಭಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾವು ಸೋರ್ಸಸ್ ಹೆಚ್ಚು ತೋರಿಸಿ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಏನಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನಾನು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

EXPENDITURE CAPITAL

	Rupees in crores		
	Budget	Actuals	Decrease
1974-75	66-49	58-92	— 7-57
1975-76	105-46	100-63	— 4-83
1976-77	98-17	77-61	— 20-56

LOANS AND ADVANCES

Year	Budget	Actuals	Decrease
1974-75	56-98	42-45	— 14-44
1975-76	78-48	73-12	— 5-36
1976-77	98-75	89-13	— 9-62

ಈ ರೀತಿ ತಾವು ಬಡ್ಡಿ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಲ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ನಾನಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿವೆ. ಬೋರ್ಡುಗಳಿವೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್ಸ್ ಇವೆ. ಇಂತಹವುಗಳು ನೂರಾರು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿ, ಕೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ., ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾ ಸರ್ಕಾರದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ರಿಟರ್ನ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

	Investment	Return
	(in crores)	
Statutory companies	18-24	1-10
Government companies	125-00	0-99
Co-operative institutions	82-27	1-64

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ತಾವು ಕೆಲವು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರೋ ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ, ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಣ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಹೊಸ ಕರವನ್ನು ಹಾಕುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈಗ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರಭಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಫೀಷಿಪ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ

ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಬಚ್ಚಿ ಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಿಜಾಂಶ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ವರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಫೀಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗಾಗಿರಬಹುದು. ಕಾಲೇಜು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಪ್ರೀವಿಜ್ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಈಗ ಪ್ರೀ-ಮೆಟ್ರಿಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀ-ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ೧೯೭೩-೭೪ರಲ್ಲಿಯೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು.

1973-74	Rs. 1,70,85,000
1974-75	36,26,240
1975-76	19,64,450
1976-77	30,00,000
1977-78	1,03,35,000

ಈ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣ ಬಂದಿದೆ. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ೧೯೭೯-೮೦ರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳೇನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೭೫-೭೬ರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ೧೯೭೬-೭೭ರಲ್ಲಿ ೧೯ ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದು ೩೦ ರಿಂದ ೪೦ ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೀವಿಜ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ನ್ನು ಏನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತಿರುವುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೀವಿಜ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೧-೫೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ, ಈಗ ಈ ಹಣವನ್ನು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ೧೦ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯವಿರುವವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೂ ಸಹ, ಅದರ ಒಂದು ಲಾಭ ಇನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪುನಶ್ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಸಹ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ನಾನು ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗಿಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಅವರು ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಫೀ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಾರಣ, ಅಲ್ಲಿಯ ಪೂರ್ವಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಲೆಕ್ಕ ರಂಗೆಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಫೀ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಪಸ್ ಇನ್ನೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಈ ರೀತಿಯೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸಾರಿಬಿಟ್ಟರು. ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಇವರು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಇವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಫೋಕ್ಸ್‌ಗೆ ಕೂರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವಾರದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಫೋಕ್ಸ್‌ಗೆ ಕೂರುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಗಮನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೃಹತ್‌ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಮಿಂಗ್ ಆಫ್ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವೊಂದು ಕೊಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ಓದಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಇದೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಇದೆ, ಗುಜರಾತ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಇದೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಬಿತ್ತು ಹೋದಾಗ ಅನೇಕ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಶುಗರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರ್ಟ್ನೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಂದ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಪ್ಲೈಂಗ್ ಲೀ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೂ ಆ ರೀತಿ ರೈತರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು, ವಿದ್ಯುತ್ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ರೈತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಾಲ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ.

೩-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮೊದಲು ಹತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೊನೊಪೊಲಿ ಪರ್ಟ್ನೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವ ರೈತನೂ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಬೆಲೆಗೂ, ಬಳಕೆದಾರರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗೂ ಮಧ್ಯೆ ೩೦ ಪರ್ದೆಂಟ್ ಅಂತರ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆ ಬರುತ್ತದೆ. From July 1st there is public distribution system of essential commodities. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾರುಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ರಾಜಕೀಯ ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ೩೮ ಪರ್ದೆಂಟ್ ಜನ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ೪೬ ಪರ್ದೆಂಟ್ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಟೌನುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರದೋಷಿಗಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕಾಮರ್ಸ್ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ. ನಮ್ಮ ಉಪ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಿರದೋಷಿಗಳಿಗೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಇದ್ದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೂಹೀನ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಸುಮಾರು ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಹೀನ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡ

ಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. New project introduced by the Central Government. For the first time it is being taken by the Government. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಕನಿಗೂ ಅಂದರೆ ೧೮ ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ ೪ ರೂಪಾಯಿ ವೇಜಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದಿವಸ ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆ ದಿವಸ ಅವನಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂ. ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಕ್ಸೈಜ್ ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಡಿಮೆ ಸೇಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಸೇಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡು, ಗುಜರಾತುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾರ್ಟ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಸಾವರ್ಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಆರೋಚನೆಮಾಡಿ. ಸ್ವಾಮಿ ; ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು, ಏಕಳ ಸಂತೋಷ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ೪ ಕೋಟಿ ೭೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ; ಇದು ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಬಾರೋಷವಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆ ಇರಬಾರದು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಧರ್ಮ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಬುದ್ಧಿ, ಇದೇ ಔದಾರ್ಯ ಇದೇ ಪ್ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ದಿನಕ್ಕೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ, ೩ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸ ಕೂಲಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು, ದುಡಿಯಬೇಕು, ಸಾಯಂಕಾಲ ಜೋಳಪೋ ರಾಗಿಯೋ ತಂದು ಹಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಉಣ್ಣಬೇಕು. ಅಂಥಾವನ ಮೇಲೆ ಔದಾರ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಅವನ ಹಕ್ಕಿಬರಹ. ಎಂದಾದರೂ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೀರಾ. ನನಗಂತೂ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನಗು ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ, ಸಮಾಜವಾದದ ನೀತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ ಇದು ಎಂಥ ನೀತಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ೩೫ ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ ; ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಡಿ.ಎ.ಆರ್. ಲೋನ್ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹೆಸರಿಗಮಾತ್ರ. ಡಬ್ಲ್ಯು ಆಕ್ಟ್ ತಂದು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಬಡವರಿಗೂ, ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡವರಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಆಲ್ಬರ್ಟ್‌ನೇಟಿವ್ ಅರೇಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ನಾಗರಿಕನಿಗೆ ಅಪಶ್ಯಕ್ತೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅವನು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಜಾಮೀನು, ಸ್ಕೋರಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವನಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕು, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹುಕಾರ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಳುಗಿಸಿದರೂ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಎಂತೆಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಪರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆತ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಸ್ತ್ರೀಮಾನ್ಯ ತಂದು ಅವರನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡುತ್ತೀರೇ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಪುರ್ಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಈಗ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ೮೦೯ ಕೋಟಿ. ಅಂದರೆ ೧೯೭೩-೭೪ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಎರಡು ಪಟ್ಟಾಗಿದೆ. ೮೭೦ ಕೋಟಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ೮೭೦ ಕೋಟಿ ಹಣ ಬಡ

ಬೋರೇಗೌಡನಿಂದ, ಕರಭಾರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣ, ರಕ್ತ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಂಥ ಹಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೬೦-೬೧, ೧೯೭೦-೭೧ ಮತ್ತು ೧೯೭೭-೭೮ರ ವಾಟರ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್, ಪವರ್, ಇಂಗ್ಲೀಷನ್, ಎಜುಕೇಷನ್, ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್‌ದನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೇಳಿರುವುದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಕರಭಾರ ಹಾಕಿದರೂ ಏಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಅಂದರೆ ಬಿಲೋ ಪಾವಟೆ ಲೈನ್ ಇರತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಯುವಕರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲಸದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಣ ಏನಾಯಿತು, ಏಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಆಸೆ ಮಾಡಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎರಡನೇ ಸಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ನ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ದುರ್ದೈವ ಇವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ನಾನೂ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವವಾದುದಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೬೦ ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದಲ್ಲ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಬಾಂಬೆ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಡೆಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭವನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಗೈರುಹಾಜರಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸನ್ನಿವೇಶವಿಲ್ಲ. ೧೯೭೮ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಎರಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆದರು, ಈ ಒಂದು ವರ್ಷವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಲಿ ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯುವಕರಿದ್ದಾರೆ, ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಲಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ವಕೀಂಗ್ ರೂಲ್ಸ್‌ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಮೆಂಬರ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಶ್ರೀಮನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕೊ.ಆಪರೇಟೀವ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇನಿಷಿಯೇಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಆಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಆಗಲೀ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇನಿಷಿಯೇಟ್ ಬೇಕು.

ವರ್ಗವಣಿ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ರವರೇ ಇರಲೀ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರೇ ಇರಲೀ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವರ ಸೈನ್ಸ್ ಆಗ ಬೇಕು ಅದು ಇಲ್ಲದೇನೇ ಆಗುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರೇ ಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ ಇದು, 'one-man's

Cabinet' ಆಗಿದೆ. ಜಾರಲ್ಸ್ ಡಿಕನ್ಸ್‌ನ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, "That Committee is the best Committee which consists of two persons of which one is always absent ಎಂದು ಇದು ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ವ್ಯವಹಾರ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. Instructions are also issued from Delhi. ಬ್ರಿಟಿಷರು ೫ ಸಾವಿರ ಮೈಲುಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವರು ೫೦೦ ಮೈಲುಗಳಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂತುಕೊಂಡು ದರ್ಬಾರು ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ...?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಅವರ ಇಷ್ಟದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮೀಟಿಂಗ್ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಅಂತ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೋಸ್ಟ್‌ಪೂನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಿಪೋನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ರೆಗ್ಯುಲಾರಿಟಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರು ಹೇಳಲಿ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಥೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪುಸ್ತಕ ಟೈಯಲ್ಲಾ...ಚಾಕರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಕರಭಾರೆ, ಎರಡನೆಯದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಇದು ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ೩೫ ಭಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ನಡೆದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಕುರಿಸಾಕಾಣಿಕೆ ಒಂದು ಹರಿಜನರಿಗೊಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇನೇ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನೇ ಗೊಂಡು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಬೋರ್ಡ್, ಅದರೊಳಗೊಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಮಿಟಿ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಯಾವುದೇ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಹಣ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೇ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. I am the man who supported the Land Tribunals. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುವುದಲ್ಲ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಮೋಸ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ರಲೀ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ದ್ರೋಹವನ್ನು ಬಗದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರೇ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಂದರೆ, Corruption politicians, corrupt officers and corrupt contractors are ganged up and are looting the people and such a gang is presided over by the Chief Minister. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಕಳೆ ಕಳಿಯದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನಿನ್ನ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Instead of generalisation, why don't you tell some specific instances ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಿನ್ನೆಯಲ್ಲಾ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ತುಮಕೂರು ರೋಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಉದಿ ಮೆಯ ಅಧಿಕಿ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕುಟ್ಮಾಕ್ರೂ ಕೊಡುವಾಗ 2 ಜನ ನಾನ್ ಅಫೀಯಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸೇಟ್ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳವರು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ತುಡ್ಡ ಸುಳ್ಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ನಂಬಲರ್ಹವಾದ ಮೂಲದಿಂದ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. The Chairman is not in the town. The concerned officer is prevented from submitting a charge-sheet. ಎಫ್.ಐ.ಆರ್. ಇನ್ನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಇನ್ನೊಂದು 8½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕುಟ್ಮಾಕ್ರೂ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೋಡಿಯೇ ಮಾಪ್ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಿಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನೀವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರೋ ? ತಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಹಾಗೆನೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, Legislative Committee consists of all partymen whether it is a P.U.C, P.A.C or the Committee for the Welfare of the SC/STs... ಎಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆ ಗೇಡು ? ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರೂ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದು ತೋರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೇನು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಛೇರ್ಟರ್ ಆಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟರೂ ಅದೂ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದಂಥ 2½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ದೋಚಿದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾವು ಅವರಿಗೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯ ಯುನಾನಿಮಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವೇನು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಇಂಥ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಇಂಥಾ ಒಂದೊಂದು ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

The Committee held a partieuclar officer as corrupt, but the Chief Minister found him to be a most competent officer and that he has managed the funds better and therefore he is promoted...

Public Accounts Committee has given the report. Public undertakings committee has given the report. What happened Legislature Committee means it is a mini Legislature. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ; ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ; ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

SRI S. BANGARAPPA.—I think that officer was kept under suspension. He was reinstated during Governors regime - I believe.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಆ ವಿಚಾರ, ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಾರದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. Because he is a SC man. He is controlling the finances of the State.

4.00 P.M.

SRI S. M. YAHYA.—You are a very responsible leader of the opposition. You are making absolute statements one after the other. That is not fair.

SRI S. R. BOMMAL.—I have given specific instances. Do you want to repeat all that?

SRI S. M. YAHYA.—You are making number of absolute statements which are not quite relevant. We are all hearing attentively. That doesn't mean that what you are telling is relevant.

SRI S. R. BOMMAL.—I don't understand the Finance Minister. Even after seven years, he is not able to understand me.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Mr. Speaker Sir, we are all hearing the speech of the leader of the opposition. Of course, he can make certain charge against the Government while referring. He said some thing at the end. He said that the person against whom there was a charge, is controlling the finances of the State. That is too general statement. It may be Chief Secretary; Finance Commissioner, Chief Minister or Finance Minister. By saying that he brings all these people under one umbrella. That is not correct.

SRI S. R. BOMMAL.—I made specific charge against whom a report has been submitted. Everybody knows that no report has been submitted. Either against the Chief Secretary or the Finance Secretary.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—The then Director of Social Welfare had undertaken a tour abroad at that time. But on the basis of the charges made by the Public Accounts Committee he has been summoned back. After that he has been posted as Deputy Commissioner, Bidar for sometime and now he is the Additional Secretary, Finance Department under the nose of the Finance Minister who is trying to bring discipline in the finances of the State.

SRI S. R. BOMMAL.—Sir, one thing I would like to say. The mill of justice grinds slowly. ಇವತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಚಕ್ರಗಳು ಸಾಕಾರ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇವತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳಾದವರು ಬಂದಲ್ಲಿ ಬಂದು ದಿನ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಬಳಗಾಗಬೇಕು. ಈ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪು ತಿಂದವರು ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕು; ಈಗ ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಶ್ರಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ, ಅವರ ಕುರ್ಚಿ ಬಾಲಿ ಇದೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧಮಂತ್ರಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ; ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕು; ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಉಡುಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆನ್ನಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ Executive is the most important part of body-politics. You

are the permanent structure of the Government you should have moral courage. ಆಗ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯ ಸರಿಯಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೆರೆ ತುಂಬಾ ಸವ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. There is a decision of the Supreme Court. Even if Board passes a resolution, it could be over-ruled. ಇದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಹೆಣೆಬರಹ ವಿವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಎಂದರೆ ಅವರು 3 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಅವಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಉಡುಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅವರ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಮೋಸ ಮಾಡಬಹುದು; ಬಡವನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮೋಸಪಡಿಸಬಹುದು; ಆದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮೋಸಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI C. M. ARMUGHAM.—I want to know how long the discussion will continue? Because the Business Advisory Committee decide certain days for this. At the end if the Members are given five minutes or ten minutes, it is not proper and sufficient.

MR. CHAIRMAN.—Probably, the Business Advisory Committee will meet and decide it.

SRI C. M. ARMUGHAM.—I don't want to curb the rights of Members. Let us know how long we will sit?

MR. CHAIRMAN.—Probably the Whips of both parties will curtail the number of speakers,

SRI C. M. ARMUGHAM.—Why should the number of speakers be curtailed?

MR. CHAIRMAN.—I understand your feelings.

SRI C. M. ARMUGHAM.—Merely understanding the feelings will not give us a remedy. I want a remedy.

SRI S. R. BOMMAI.—I request the Speaker to call the Business Advisory Committee meeting tomorrow and have a frank discussion on all aspects.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಲೆ ಬಾನ್‌ದಾನವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ; ಆಮೇಲೆ ಬಿಟವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. 12ನೇ ತಾರೀಖು ಲೆ ಬಾನ್‌ದಾನವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಆರಂಭದ ಸಭೆ ಸೇರಲಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು; ಹಾಗೂ ನಾಳೆ ಮತ್ತು ನಾಡಿದ್ದೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸೋಮವಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಸಬ್‌ಮಿಟಿಂಗ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಸ್ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕು ಹಾಗೂ ಲೆ ಬಾನ್‌ದಾನ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಸಲಹೆ ಸಮಿತಿಯವರು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ವಾದವರೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡೋಣ.

MR. CHAIRMAN.—I will convey the feelings of the members to the Speaker. Tomorrow a decision will be taken. Even after 27th

When we meet again on 6th April we can continue the discussion, if it is so decided. The right of the members will not be curtailed. Mr. Sheernily (Chandrasekhar) will now speak.

(Mr. Chandrasekhar.—*Stood up to speak*).

SRI S. R. BOMMAL.—Mr. Chandrasekhar, I will take medicine and come after five minutes.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಯಾನ್ಯಾ ಅವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ವ, ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರಳು ಫಲವು, ತಯಾರಿಸುವ ಸುಂದರವಾದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಅರಿಯುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಬಹಳ ಬೇಡವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಟಿಕೆಗಾಗಿ ಟಿಕೆ ಎನ್ನುವ ನೀತಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ವಾದ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ೧೯೬೨-೬೩ ರವರೆಗೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಮತ್ಸರ್ಯ ೧೯೬೨-೬೩ ರವರೆಗೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಆಗ ಆಮಾಯವು ೯೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ಈಗ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಒಳಗೊಳಗೇ ನುಂಗಿ ಕೊಂಡು ನುಡಿದರು. ಏಕೆ? ಅದನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು? ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ, ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಚರ್ಚೆಯಾದದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಡೆದಂತಾಗಿ, ವಾಸ್ತವವಾದವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಾರದೆ ಒಳಗೊಳಗೇ ನುಂಗಿ ಹೇಳಿದರು ಅಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂಟು ಇಳಿದು ಹೇಳಿದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲೆ ಅರಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸತ್ಯವನ್ನು, ಸತ್ಯವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗುವುದು ಭ್ರಷ್ಟವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈಗಾಗಲೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹುಟ್ಟಿದಾರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಾಳಕ್ಕೆ ಒಸೆಸಿರಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಪಕ್ಷಿ ಹತ್ತಿದ ದಿವ್ಯವು ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ? ಯಾರ ಮೇಲೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆರೋಪಗಳಿಲ್ಲ? ರೆಡ್ಡಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಹೆನುಕುಂತಯ್ಯನವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ, ನಿಲಂಗಪ್ಪನವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ, ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಈಗ ಅರಸೀಕೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ—ಈ ಎಂ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವತ್ತೂ ಒಂದೇ ಮಾತು, “ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ”. ಹಾಗಾದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಕೀಯಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳೇ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೆನ್ನುವ ಕೂಗಿಗೆ ನಾವು ಮುಕ್ತಾಯ ಹಾಕಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ತರುವಾಯ ದಿನ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ರಾಜಕೀಯಗಳಿಂದಲೂ ಯಾರು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರು ಅವರೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆರೋಪವೇ ಇದೆ, ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಂತವೆರಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ; ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು. ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ವಿಹಂಗಮವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಳೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ದುಡ್ಡು ನುಂಗಿದರೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಯಾವತ್ತು? ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆಯದಾದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಕಿರುಕುಳವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವೇನೋ.

ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು.—ಓಹೋ!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಏನು ಓಹೋ? ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಅಡ್ಡದೇ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ; ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಹನೆ ಇಲ್ಲ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದಾಮಿತ್ಯ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಗಡೆ ನೀರು ಎರಡು ವುದು. ಶಿವ ದಾರಿ ಲಿಂಗವು ಒಂದು ಕಡೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತಂದ ಮಂದಿರ. ನೇರವಾಗಿ ಆ ಆರೋಪವನ್ನು ಇವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದು, ಅವನು ತಂದನೋ ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತೂ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು. ಅವನು ಸಂಸಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ತಂದನೋ ಅಥವಾ ಯಾರೋಧರೂ

ಕೆ.ಜಿ.ಬೇಕಗಿರಿದ್ರೆ, ತಿಂದನೋ—ಒಂದನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ರೀತಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಯಾತ್ರೆ ಲಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲೂ ಟಾರ್ಗಟ್ ಅಷ್ಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ಸೇವಕ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾಯಕ ಹೊಣೆಯಿದ್ದಂತೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಕೊಟ್ಟಿ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ದನ್ಯಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಹೆಳ್ಳವರ ಇಂತಹ ಆಧಾರವಿಂತ ಹೆಳ್ಳಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದು ಭೂಷಣವಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ನನಗ ದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಡೆಯುವವನು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನಿಗೆ ಬಿಳುವನೆ ಹೊರತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿರುವವನಲ್ಲ ಯಾರು ಲಾಂಛನವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣು ಬಿಳುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ; ತಿಳುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನ ವಿರುದ್ಧ ಜನ ವಿರುದ್ಧ ಹೆಳ್ಳವುದಿಲ್ಲ; ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನು ಅಂತ ಹೊರಟವನ ಮೇಲೆ ಆತ ದನಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅವನದಿಗೇ ಪಟ್ಟಿ ಜೋಡಿಸಿ ಇರುವವನು ಈ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಹವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆದಮರೂ ಆತನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರು ವಿರಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವವರು. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನನ್ನು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೆರಿಸಿ ಬೇರೆಲ್ಲಿ? ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಜನರ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ದೈರ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರೀತಿ ಬ್ರಿಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದೇ ಸಲ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ, ವಿಷಕ್ರಮಣ ಆವರಿಸಿ ಆವರಿಸಿ ಅವನು ಸಾಯಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕುಟೀಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆರ ಹಾಕಲಿ ಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕೋಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೆಳ್ಳದಂತ 2-3 ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯವೇ ಇದೆಯೇ? ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅಗಿದೆ; ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಇಲ್ಲಿ ಒದಿವರು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಿರಾಧೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ? ಹತ್ತಿರ ಲ್ಲಾರದವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಧೋಗಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರೊಳಗೂ ಕೊಡ ಒದ್ದಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಕೂಡ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಬೇಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯತೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾರು ರಾಜ್ಯ ಆಳಿದರೂ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಅದರ ಏನು ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಸಿದ್ಧಾಂತದನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ; ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಆಡಳಿತಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಆಡಳಿತಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ತುಕ್ಕು

ಹಿಡಿದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನೀತಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು: ಇಪ್ಪತ್ತೈನೈನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 10 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ; ನಿವೃತ್ತ ಬಳಿಯವರಾರ ಕನೂನನ್ನು ತಂದು ಸಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಎದುರ ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ; ಶ್ರೀಮಾನ್ಯರ ನಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹುಗೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿತು? ಇಪ್ಪತ್ತೈನೈನ ದಿನವೇ ಒಡ್ಡನತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕು ಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ಕಂಡು ಸಾಲ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮುಂದೆ ಸೂರಿಯ ಕೊಡಬೇಕು; ಸೂರಿಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನು ಏನು ಸೂರಿಯ ಬೇಕು? ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಬಹುದು, ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಹುದು ನಮಗೆ ಆದೇಶ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ದುಡ್ಡಿನೇ; ಅವರಿಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಲಕೊಡುವುದಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ, ಗುಜರಾತಿಗಳಿಗೆ, ಮಾನ್ಯರ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಒದ್ದಿಗಿ ಒದ್ದಿಗಿ ಹಾಕಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಿ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತಿ ನಂದ ಬಹಳ ಬೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ, ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಾಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ನನಗೆ ಅನಿಸಿದ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ರೊಳಗೆ ಶಾಸಕರಾದ ನಾವುಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದವರು. ನಾವು ಕೈ ಎತ್ತದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೂಡ ಸಂಬಳ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ ಕಳೆದನಂತರ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೂಡತಕ್ಕ ಬೆಲೆ ಏನು? ಈ ಕಡೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಆ ಕಡೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಶಾಸಕರಾಗ. ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಶಾಸಕರನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಿ? ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಸಕನಾದವನು ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅಲೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವುಗಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ಇದು ಎಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಂಜೂರ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೧೬ ಸಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಕಾರ್ಯವತ್ಸರಗಳನ್ನು ಬರೆದುದಾಯಿತು; ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಪಿಷಪ್ ಅಗಲಿದರು ಎಂದು ಬರೆದ. ಅದು ಇಡೀ ಪರ್ಷನ್‌ಗಳ ಕಾಲ ಪಿಷಪ್ ಆಗದೇ ಹೋಯಿತು; ಈ ಪರ್ಷನ್ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶಾಸಕರ ಬೆಲೆ ಏನು? ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂಥ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಗೌರವ ಏನು? ಶಾಸಕರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಮೈ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ೧೦೦ ಜನ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಧಮಾಕೆನ ಮಾಡು; ಅಹಂಕಾರದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ! ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಶಾಸಕರ ಪರ್ಚೆಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಸಕರಾಗಲಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವಿರೂಧ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದರು ನಾನು ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದ ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಂಡೆ. ವಾಸ್ತವವಾದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಆಯವ್ಯಯ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಆಯವ್ಯಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರಾಗಲಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲಿದೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಾಗದ ದೋಷ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಡಳಿತಾಗದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಪ್ಪು. ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತಾಗದವರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ಹೊರಬಿಡದರೆ ಇದು ಎಂತಹ ವಿಧಿ ವೈಪರೀತ್ಯ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರಣ ಹೇಳತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಆ ಮಾತು ಹೇಳದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ಆದರೂ ಕರ್ನಾಟಕವು ಕೇವಲ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕೊರತೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಮಿಲಿನ್ ನೆರವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಕಳೆದ ಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು”

ಎಂದು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು, ಒಂದು ಮಾತು ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಡಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಇತರತನವರು ಬಂದಾಗಬೇಕು. ನಾನು ಒಬ್ಬ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಅಮೋಘದ ಪರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇತರತನ ನಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರಬಹುದು. ಇದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವಾದುದರಿಂದ ಈ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಧಿವೈಪರೀತ್ಯವೇ. ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಕೀಲರು ಆಗತಕ್ಕ ತೆಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾವು ಹೊಡೆದಾಡಿ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ವಿಸಯನಗರ ಉತ್ತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಏನಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಆಯಿತು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಖಚಿತವಾದ ನಿತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಈ ರೀತಿ ಆಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ 2-3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಮಕ್ಕಳು ಏನಾದರೂ ತಿಂಡಿ ಕೇಳಿದರೆ ಆ ತಿಂಡಿ ಬೇಡ ಈ ತಿಂಡಿ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಿಂಡಿ ಕೊಡದೇ ಬೇರೆ ತಿಂಡಿ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. 4-20 ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್:—ಬಳ್ಳಾರಿ ಹತ್ತಿರ ವಿಸಯನಗರ ಉತ್ತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಯಾವಾಗ ಹಾಕಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಯಾರ ತಪ್ಪು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಥವಾ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳ ಚಂದ್ರ ಶೆಖರ್:—ಯಾರು ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿದರು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಆಪಾದನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಇವರೂ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ತಿರುಗಿ ನಾವು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 2500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಸೇರಿದ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದೇ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಕೈ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಟ್ಟಿದ್ದು ತಟ್ಟಿದ್ದೇ. ಜನರಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲಾ ಸಂದರ ನಗರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲುಕೀಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲು ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಸೇತುವೆಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಲಿಫ್ಟ್ ಇವೆ, ಪಂಪ್‌ಗಳಿವೆ ಎಲ್ಲವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಅರ್ಧಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಭಾಷಣವನ್ನೆ ಉದಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

“ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಹೊರೆ ಬಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿರಾವರಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣದಂಥ ಕೆತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಕಾಲಬದ್ಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಬಗೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಾದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೇನೋ ನಿಜ, ಆದರೆ ಒಂದೂ ಪೂರ್ತಿಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವ ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೇ 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಾಯಿಸಲು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.”

ಇನ್ನೂ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ

ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಮೂಲ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಸರಿಯಾದ ಗಣಪಟ್ಟದ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಸ್ತೆ ಜಾಲವು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಭಾರೀ ಮೊತ್ತದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಆಡಳಿತದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ೭೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಮಹಾಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕು ವೆಚ್ಚದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವವರು ೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಭಾರಿ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷ ಎಂದರೆ ೫ ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.”

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರೆಯಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಬೃಹದಾಕಾರವಾದುದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ. ಹಿಂದೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಅವರ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲೂಕುಗಳಿಂದಲೂ ೮೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಯಿತು, ಕೆಲವು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆದಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅತಿಶ್ವರ ಗಿಡಮರಗಳು ಬೆಳೆದಿವೆ. ಕೋಟಿಲೆ ಮಡು, ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ನಿಗಾ ನೋಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಇನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್ ಎಂದೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲಾರಿಗಳು ಬರುವವು, ಬುಲೆಡೋಜರ ಬಂದವು. ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಎದುರುಗುತ್ತಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಬೇಕಾದವನ್ನು ವಿಶಾಖಾದಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ತಾನೆ ಭಾಗ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾಡಿದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೂಡಾ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕುಲಾವಿ ಹೊಲಿಸಿದರೆ ಯಾವುದೂ ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮನಸ್ಸು ನೋವು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಹೇಳಬೇಕಾದಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ರೀತಿನೋ ಇವೆಯಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕ ಹೆರೆಯಾದರೂ ಇಟ್ಟರು. ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವೆ. ಅಲ್ಲ. ಮೂಲಭೂತ ವಾದಂಥ ದೋಷ ಎಲ್ಲಿ ಆಡಿದರೆ ಅಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಪರಿಣಿತಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಐ.ಎಂ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಮಾಡುವುದು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದೂ ಎಲ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಲ್ಲಿಯೇ. ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಗಂಭೀರವಿಧ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅವರ ಕೈ ಓಡಿಯಂತೆ. ಇನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೇನು ಅಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ವಕೀಲ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಆರೋಗ್ಯಮಂಟ್ರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪಾಟಿಗೆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಟ್ರಕ್ ಆಫ್ ದಿ ಟ್ರೈಡ್ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ

ಪಕ್ಕಲರೂ ಟಿ ಬರ್ ಗುದ್ದಿ ಗುದ್ದಿ ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಎರಡು ಹೊರ ನೋಟು ಹಚ್ಚುಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವೊಂದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವ್ಯಾಮಾಹ ಇರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಯವರೆಗೂ ಈ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಕತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವೊಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನ ವ್ಯಾಮಾಹ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಕ್ಕಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಷ್ಟು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಡ್ಯಾತಿ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ನಮ್ಮ ವ ನಸ್ಸಿಗೆ ಅನಂದ. ಇದು ನಮ್ಮ ವ ನಸ್ಸಿನ ಇರತಕ್ಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ಇದು ನಮ್ಮ ವ ನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ಈ ಬಂದು ವ್ಯಾಮಾಹ ನಮ್ಮ ವ ನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗದೆ ದೊಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಅದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೋದು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾದೃತಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಡಕತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನು ಬ ಒಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ತರಬೇತಿ ಗೋಸ್ಕರ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಬ್ದ ಗಳೋ ಹೇಳತೀರದು. ಅದು ಯಾಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೈಲಿನ ಮೇಲೇ "ಪುಟಪ" ಎಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಬದಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ "ಪುಟಪ" ಎಂದು ಬರೆದರೆ ಏನು ಆಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದಗಳು ಎಂಥವು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ "ಅಭಿಯಂತರ ಕಛೇರಿ ಆ ಕ್ಷಕ ರಾಣಿ" ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿ ಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಪ್ಪರ ನಿಯೋಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೊಡುವವರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಇದುವೆ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅದೃಷ್ಟ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬಂತೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡ ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಇತ್ತು "ಅರವಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿತ್ತು ಎಂದು, ಇಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ಮಾಡುವವರು ಶಿಕ್ಷ ಹರಾ" ಎಂದು. ಆ ಬೋರ್ಡ್ ನ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಪೂತ್ರ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಒಬ್ಬ ಪೋಲಿಸ್ ನವರು ಬಂದು ಅತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು "ಇಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿರುವುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ "ಸಾರ್, ಇದು ಏನು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಅಂದರೆ "ಇಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಹೊರ್ದರ ಬದ್ಧ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊ ಗುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಹೊಯ್ದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಳಗೊಂಡಿರುವ ಭಾಷೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೇ ಬರೆಯುವುದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಹೇಳುವುದಾಗಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗತಕ್ಕ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು.

ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಇನ್ನು ಭೂ ಸಂಧಾನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರಾವರಿ ಇರತಕ್ಕ ತರೀ ಒಮ್ಮಾನಿಗೆ ಎರಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಮಾರಲೇನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದೇ ಖುಷ್ಕಿ ಒಮ್ಮಾನಿಗೆ ಎರಗೆ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರ ೮೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂಗಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಕೇವಲ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ. ಹಿಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ, ಹೈನು ಕದಾಯ, ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದನೋಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಒಮ್ಮಾನಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕದಾಯವಿತ್ತು. ಈ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯುವವನಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

ಭೀಮನಗರ :—ಆ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಗೆ ತಾವೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಜುಚಂದ್ರಶೇಖರ್ :—ನಾನು ಆ ದಿವಸ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನಾಮಲಿಖ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ವಿಧವೆಯೇನಿಗಿ, ಅಂಗವಿಲೇಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅವರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಭಾಗಾಯುಕ್ತಿ ಉಂಟಾದ ರೂಪಾಯಿ ಒಲೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯೇ? ಈ ಒಂದು ಅನಾಮಲಿಯನ್ನು ಯಾವಂತಿ ಸಂಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ೧೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಸೇವಕಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತಲಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸುಮಾರು ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ನಾವು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ನವ ಗೊ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅರ್ಶಿವಾದ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಈ ನಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಹೋದರೆ, ರೈತರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಹಣ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿಂತಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅನಾಮಲಿಖವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಮಾತನಾಡುವುದು ಇದ್ದುವು. ಆದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ನನ್ನ ಅನೇಕಾಂತ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಫೀಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ) :—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷದ ಮುಂಗಡವು ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚುಬೇಕಾದಂಥ ಅಥವಾ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದಂಥ ಯಾವ ಅಂಶವು ನನಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಚಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಒಡಾಯಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳಷ್ಟು ನಡೆದಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಹಾಗೂ ಈ ವರ್ಷದ ಅಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಹಿಂದಿನ ೨ ವರ್ಷದ ಅಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ದೋಷಗಳನ್ನು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಂಕ ಅಂತ ವನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಯೇ ಹೊಲಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ “ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿನ ತಿನ್ನುತ್ತೀರಿ, ತಿಂದು ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಹೋಗಿ” ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಉತ್ತಮ. ಕೇಳಲು ಕಿವಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಹಣ, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದಾದಂಥ ಹಣ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಅಂಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ೧೯೭೨-೭೩ಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ೩೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ೧೯೭೩-೭೪ಕ್ಕೆ ೩೬೦.೩೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಏನು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಹತ್ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಕಾರ ೫ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨,೫೫೦.೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಿಷ್ಟನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಥಾದ್ದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಇಷ್ಟು ರೋಗಿಗಳು, ಇಷ್ಟು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೨೫೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ೫ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೀಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ೩೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು

ಮಾಸ್ಕಿವಿವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ೨೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಯಿತು. ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕೌಂಟ್ ಮೇಟ್ ಆಫ್ ಪ್ಲಾನ್ ಅಂದಾಜು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ೩೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅವರು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದು ೩೦೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೨೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಅಕೌಂಟ್ ನಿಂದ ೨೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅವರ ಅಂದಾಜು. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಕೊರೆತೆ ೧೪೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೨೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ೧೪೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರೆತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ೩೬೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಂಕಿಲೇಷನ್ ಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಯಾಹ್ಯಾರವರು ೩೬೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಯಾರನ್ನು ದಾತೃತ್ವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ೩೬೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ನೀರಿಕ್ಷಿಗತ ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದ್ದರು' ೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ೧೪೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರೆತೆ ಇದ್ದರೂ ೬೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ ಬಡೆಟ್ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ೨೫೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ೫ ವರ್ಷ ದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪರ್‌ಕೆಪ್ಟಿಬ್ ಇನ್‌ಕಮ್ ೧೭೬೦ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರಹಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದರಲ್ಲಿ ೯೪೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ೯೪೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ೧೦೪೫ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೨೫೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ೫ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ವಸ್ತು, ವಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ. ಈ ವರ್ಷ. ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ, ಆಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ೨೫೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟಾರ್‌ಜೆಟ್ ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ೪೧೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಫುಲ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್. ನಿಯಂತ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಅವಾಸ್ತವಿಕ, ಎಷ್ಟು ಅನಿಚ್ಛಿನ ಮತ್ತು ಹುಸುಳ್ಳು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬದುಕು ಆಫ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಒಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಅವಂಗೂ ಸಮಗ್ರ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದು ೩೨ ರಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇನ್‌ಕಮ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ೧೯೬೦-೬೧ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇನ್‌ಕಮ್‌ಗೆ ಶೇಕಡಾ ೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ೧೯೬೨-೬೨ ರಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಶೇಕಡಾ ೩.೫ ರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ.

೧೯೬೭-೬೮ ರಲ್ಲಿ ೩.೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇದೆ. ಈ ಮಹಾಯುಗಗಳ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಇದೊಂದಾಗಿದೆ. ಸಮ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸೇವೆಗಳುಳ್ಳ ಬೆಂಫಿಟ್‌ನೋಸ್ಟರ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ೧೯೬೦ ರಿಂದ ೧೯೭೪ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೧೮ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೪ ಪರ್‌ಸೆಂಟಿನಿಂದ ೫.೪ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಏರಿಕೆಯಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಷ ಬಂದಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ೧೯೬೦ ರಲ್ಲಿ ೧೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈಗ ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ೧೨ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ನಿಂದ ಮೂಷ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟ್ ೩ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್

ಕಡೆಬೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಚನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದರ ೧೯೬೧-೧೯೬೨ ರಿಂದ ೧೯೬೨-೬೩ರ ವರೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಂಡ್‌ಗಳು. ಆದರೆ ೧೯೬೧-೬೨ ರಲ್ಲಿ ೧೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವೆ. ಅಂದರೆ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟಿನಿಂದ ೧೩ ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದವೆ. ಆದರೆ ನೆಗಲಾ ಹೊತ್ತಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೂ, ನೀವು ಏನೇ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅವನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ೧೯೬೦-೬೧ ರಲ್ಲಿ ೬೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವನು ೧೯೬೨-೬೩ ರಲ್ಲಿ ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನೀವು ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಹಿಂಸೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀವು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಂಡ್‌ಗಳಿಂದ ೧೩ ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರೈತ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕೊಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ೯ ಪರ್ಸೆಂಟಿನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನೀವು (ಸರ್ಕಾರದವರು) ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದು ಮಾಡಿದ್ದವೆ, ಇದು ಮಾಡಿದ್ದವೆ, ಜಿಜ್ಞಾಸು ಮಾಡಿದ್ದೆವೆ, ಗೋಲ್‌ಗುಂಬಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆ ಎಂದು.

೫-೮೦ ಬಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ರಾಮಂ. —ಹಾಗಾದರೆ ಏನೂ ಮಾಡೇ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. —ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ನಿವೃತ್ತರ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಮಿಸೆಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿ.ವೆ.ನೂ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಡು. —ಅವನಿಗೆ ಮಿಸೆಬಿಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಿಂದೆ ಲೆಸ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. —ಕೆಲವು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯು ಆಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನೇ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ್ದು ಎಂದು ಪ್ರಜಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಸ್ವರೂಪಿಗಳೆಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಆಳುತ್ತಿರುವ ಕೊಡುಗೆ ಒತ್ತು ಇದೆ ಎಂದು. ಅರ್ಥವೇ ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಮುಂದುವರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸೂರಾಗಿದ್ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆದರ್ಶ ರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಗಿಂತ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಅಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರನ್ನು ಒಪ್ಪ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನೇನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರೂ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇವರು ಮೂರನೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಇವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಲೆಚ್ಚರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು ಬೆನ್ನಿಗಟ್ಟಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈಗಿನವರು ಬೆಳಗಟ್ಟಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿವೃತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ನಂದರೆ ಅವರು ಬೆನ್ನಿಗಟ್ಟಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿವೃತ್ತರ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನಿಗಟ್ಟಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ಹೀಗಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಯಾವ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವ ಉಳಿದಿರಲೋ ಅದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಒಂದೇ ದಿನ ಸತ್ತದ್ದಾಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲರೂ ವೆಸ್ಟ್‌ಮನ್ ಕೇಳುವ ಕಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ತಂತುಪರಿಣಿತಿಯಾದರೆ ದೇಶದ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಹೇಡಿರಿ. ಅರ್ಥದಲಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ ಎಂದು. ನಿವೃತ್ತರ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು, ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಕೆರತಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರೂ ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪೂರೈಕೆಯುಂಟಾದೆಯೇನೋ ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಗಮದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಇದೆ. ಅದು ಪ್ರಕಾರ ೧೦೦,೦೦೦ ಲಕ್ಷ ಜನ

ಲೇಬರ್ ಪೊ ರಸ್ತೆ ಇರುವುದು. ಅದರ ಪಕ್ಕಿ ೧೧೨ ಲಕ್ಷ ಜನ ಮತ್ತೂ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿವರು. ಇನ್ನು ೧೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎದ್ದಾಂಕರು, ಅಬಿದ್ದಾಂಕರು ಎಂದು ನಾನು ಕ್ಲಾಸಿಫೈ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಬರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ೧೫.೬ ಲಕ್ಷ ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಇರು. ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಡೆ ಪಕ್ಷ ನಾವು ಹೆಳದೇ ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವು ಟೈಗ್ರಾದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸ ಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೆ ಒಬಹುದು. ಐದನೇ ಪ ಚಮಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೨೫೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ೧೬ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ೧೮ ಲಕ್ಷ ಜನ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ. — ೧೯೮೦ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೆಳುತ್ತೆವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರು ಯೋಜನಾ ಅಮೋಗದಮಾ, ಮತ್ತು ಓನೇ ಹೂಕಾಸಿನ ಆಯೋಗದವರು ಓನೇ ಪಚಮಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪ್ಲಾನ್.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ತೀರ ತಪ್ಪನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ. — ೧೯೮೦ ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವೆ ನೂ ಹೆಳಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಳುವ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ನಾವು ಮಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ್ದು. ಓನೇ ಹೂಕಾಸಿನ ಆಯೋಗದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಇದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಾಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ಇಡಿ ಕಕ್ಷಣ ಭರತದಲ್ಲಿ ಆತೀ ಹೆಚ್ಚಿನವಾಗಿವೆ. ನಿವೃತ್ತ ಬರೀ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೂ ದಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರು ಯಾರು ಬೆಕಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಕಾದರೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. — ನಾನು ಹೆಳುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒರೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಹೆಳುವ ಗೆ ಬೆಕಾದರೆ ಹೆಳಲಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಾಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ಇಡಿ ದಕ್ಷಣ ಭಾರತ ದಲ್ಲೇ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ. — ನಾನು ಬೆಕಾದರೆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದ ಪರಾಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೈಕ್ಲೋ ಸ್ಟೈಲ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ. — ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ೧೯೭೫-೭೬ರ ಪರಾಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಪರಾಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ೧೯೭೭-೭೮ರ ವರೆಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಿವರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೭-೭೮ರ ಪರಾಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ಇನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಹಳೇ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಆಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ. — ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಪರಾಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ವಿವರ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ತಪ್ಪು ಮುಂದೆ ಹೆಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಕ್ತರಾದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂತಿ ಆಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ನಾನು ಜಾಸ್ತಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆಯೋ, ತಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿದ್ದೀರೋ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಗೊರವ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿವುಗೂತ ನಾನು ತೀರಿದುವುದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಬಹುದು. ಓದಿಮದಂಚೂ ಇಲ್ಲ. ೧೯೭೬-೭೭,

೧೯೭೫-೭೬ರ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟ್ ಇನ್‌ಕಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಪಂಚಾಬಿನಲ್ಲಿ ೧೯೮೨ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಹರಿಯಾಣದಲ್ಲಿ ೧೯೧೭ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೧೭೭೧ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ೧೦೩೮ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೭೮೪ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ೮೯೧ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೮೧೪ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೦೦೩ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಪಂಚಾಬಿನವರು ೧೬೩ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ. — ಶಾವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪಂಚಾಬಿನವರು ೧೬೩ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ರು. ನಾವೇ ಐಯ್ಯಾಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೆಲ್. — ಪಂಚಾಬಿನವರು ೧೯೮೨ ರೂಪಾಯಿ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟ್ ಇನ್‌ಕಂಗೆ ೧೬೩ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ೭೮೪ ರೂಪಾಯಿ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟ್ ಇನ್‌ಕಂಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪಂಚಾಬಿನವರದ್ದು ಶೇಕಡ ೧೧ ಆದರೆ, ಶೇಕಡ ೧೨-೭೫ ರೂಪಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಐಯ್ಯಾಸ್, ಲದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು.

ನೀವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ದಾರಿ ಯಾವದು ? ನೀವು ಹೆಣೆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕುದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಸಮ್ಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ? ನಿಮಗೆ ಜನ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪಾಪ ಜನ ನಿಮಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಹಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನನ್ನೇ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ. Between 1930-72, investment in productive sectors like, Agriculture, Industries, Mining e.o. was at the rate of 7% of the total investment including irrigation; 18% for transport and social services and communication and some 8% to 9% for the social welfare development. Now because they had adopted a line of investing 7% of the total capital, some how the economy even though I do not call it as an ideal one, atleast we have reached a stage. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಒನ್ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಇವತ್ತು ಏನು ದಾಸ್ತಾನು ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲವಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣ ? ಓದಿನವರು ಇದರ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದಂತಹ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಹೇಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದಡಿದು ಬಿಳಿರರು. ಇವತ್ತು ಆ ರೈತ ತಾನು ಬೆಳೆದಂತಹ ಮೂಲನ್ನು ಮೂರಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆತನು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಯಾರು ನಿಮಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನೋ ಆತನನ್ನು ಇವತ್ತು ನೀವುಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಸದ್ಭಕ್ತಕಾರ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬ ಆಂಗಲಿ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಆಂಗಲಿಕನಿಗೆ ದಿವಸ ಒಂದು ಸೊಟ್ಟು ತುಪ್ಪ ಜಪ್ತಿ ಹಾಕಿ, ಬಿಡಲು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಮೂರು ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನೀವು ಹಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಆ ಮೂವರು ಜನ ದಡಿದುದ್ದರೆ ನೀವು ಇವತ್ತು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ? ಎಲ್ಲಿಗೂ ಕ್ಯಾಡ್ಡಾಕ್ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳತಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಊರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಮಾಡುವುದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹಂಜನ-ಗಿಂಜನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೨ ಲಕ್ಷ ೫೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವರಿ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ

ಅಧೀನಾಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ತಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತಿರೇಕವಾಗಿ ಒಡ್ಡೆ ಪತ್ರವನ್ನು
ಇದು ನೀಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಅದೇ ಇರುವ ಹಾದಿಗೂ ದನ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಎಜುಕೇಷನ್
ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ-ಗಲಿಹಸರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಉಳ್ಳ ಲಕ್ಷ ಉತ್ತಮ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತ
ಆವರಣಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ
ಪರ್ಸನಲ್ (ದ ಹಾಗೆಯೇ). ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಥವಾ
ಯಾವುದೋ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕಷ್ಟ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನೂ ೧೦೦ ಜನರು
ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ-ಗಲಿಹಸರ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಭಾಗವನ್ನು ೨೩,೫೭,೮೦೦ ರೂಪಾಯಿ
ಯಿಂದ ಬದಲು ಇನ್ನೂ ೨೩,೫೭ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿದೆ. ೧೦೬೫ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿದೆ. ೧೫೬೫ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿದೆ.
ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
ಇನ್ನೂ ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರವಿಲ್ಲದವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳವನ್ನೇ ಇನ್ನೂ
ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುವುದು. ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದರೆ ಇವರು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ;
ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸತತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿತರಾದವರನ್ನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರು,
ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ, ಮನೆಗೆ ತರಬೇಡಿ
ತರವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಳಗಲ್ಲಿ
ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಇವರ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಾಳಿಕೆಯು
ಇವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಪ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಯಾವ ಜನರು ಆತನನ್ನು
ಬಹಳ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.
ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಥೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕವರ, ಜಾಣ ಬೆಕ್ಕು ತನ್ನ ಉಟ್ಟ ಇಲ್ಲದೆ
ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿವಸ ಅದು ಆಶೀರ್ವಚನ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಂಡು ಬಂದು
ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಣಿ ಕರೆಯಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿತಂತೆ.
ಅದನ್ನು ನಂಬಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಕ್ಕು ಹೀಗೆ ಹೋದವು ಆ ಬೆಕ್ಕು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೀವೆಲ್ಲ ಬಹಳ
ಮೆಚ್ಚುಗಾರರು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬೆಕ್ಕು, ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು
ನಾನು ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಬೆಕ್ಕು ಹೇಳಿತಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗು
ತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಬೆಕ್ಕು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮೆಚ್ಚುಗಾರರು ಬಂತು. ಹಾಗೆ ದೇವರ ಜೊತೆ
ಇರುವವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ನೋಡಿ
ಬೆಕ್ಕು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಿ ಕರೆಯಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕಾಯಂ
ಅಗಿ ಘಾಟ್‌ನಿಂದ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
ವಿಚಾರವಂತರಾದ ಶ್ರೀ ಮಹಾ ರಂಗನಾಥವರರು ಹಾಗೂ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮನೆಗೆ
ಸುತ್ತಾರೋ, ಮಾನ್ಯ ಯಾಹ್ಯಾರವರು ಕೂಡ ಯಾವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕು ಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರೋ
ತಿಳಿಯದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಫೆಂಡಿ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು
ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ೨೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿಫೆಂಡಿ ಎಂದು. ಆ ಡಿಫೆಂಡಿನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿ
ಕ್ಲೈಮ್‌ಗೆ ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್
ಡಿಫೆಂಡಿ ಇದೆ. ಅದಾದ್ಯಂತ ಕೊರತೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ
ತುಂಬುತ್ತೀರಿ? ಅಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತೀರಿ? ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಗೋಪಾಲರಾಯನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಡೆಸಿದ
ಹಾಗೆ ಏಕೆ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ? ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ೫೫ ರೂಪಾಯಿ
ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬಡ್ಡಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ
ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ತುಂಬುವುದು ಯಾವಾಗ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಡಿಫೆಂಡಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಏನು ಮಾಡು
ತ್ತಿದೆ? ಓದದವರ ಹಾಗೂ ಪರಿಣತಿಯಿಲ್ಲದವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸಿನ

ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಬಹಳ ಸುಧಾರಿತ ರಾಜ್ಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದು, ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಅದ ದೈನಂದಿನ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಜರ್ಜಿ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ತರ್ಕವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅದೇ ತರ್ಕವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬಟ್ಟು, ಅಥವಾ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಅದು ನಾನು ಆಲೋಚಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕೃಷಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಲಿಗಾರರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಗಾರರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕಾಳಿನ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆ ಕೂಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈಗಿನ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾಡತೇವೆಂದು ಬಂದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ವ್ಯವಸಾಯಕಾರರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಕಾಳಿನ ಬೆಲೆ, ಹತ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು, ಆದರೆ ಕೊಳೆತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಹಗಲೇ ಇವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಇದೆಯೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರವೂ ಇದೆಯೆಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟು ನಿವು ಮಾಡಿರಲೂ ಸಂತೋಷ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಮಾಡಿರಲೂ ಸಂತೋಷ. ಈಗ ಅದ್ಭುತವಾತ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷದ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ದಿನದ ಲ್ಲಿ ಸಫುರಾಗಲಿ ಬಿಡಲಿ ಆದರೂ ಬೇರೆ, ಬಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಧಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಸಿವಿಲ್ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಸರದಾರರ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ೨೭೦ ಜನಿದ್ದಾರೆ; ಇಬ್ಬರದೊಬ್ಬರು, ಅವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೊಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಎಮಲುವೆಂಟ್ಸ್ ಬಿಕ್ಕಿಟ್ಟು ಇವೆಲ್ಲ ಬಿಡಿ - ಅದು ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ೭ ಸಾವಿರ ಜನ ಜಮಾಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚುಗತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ೧೦೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೨೭೦ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ೨೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾದರೆ ೩೭ ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಕನಿಷ್ಠ ಹೊರೆಯುವವರಿಗೆ ೧೦೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಎಕಾನಮಿ.

ಬಟ್ಟರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲೂ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಿಡ, ಇನ್ನಾದರೂ ರಿಯಾಲಿಟಿಕ್ ಆಗಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸುಗುಣವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಹೊರಟು ಮಾಡತೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಿವು ಒಂದು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಫನ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ನೂರು ದಿನ ಕೆಲಸದ ಸ್ಕೀಂ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಫುಡ್ ಫಾರ್ ದರ್ಕ್ ಎಂದು ಇಂತಿಷ್ಟು ಆಮಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I am very particular to know from you about the premises made by the Central Government with regard to this un-employment problem. please compare their promises and ours.

SRI J. H. PATEL.—I don't go to that now.

ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ೪ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಪರಡು ಭಾಗ ಕಾಳ್ ಮತ್ತೂ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ

ಕಾಳಿನ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಳು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೇವಲ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನನ್ನು ನೀವು ಗೌರವಿಸುವುದು ಬೇಡವೆ? ನೀವು ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವಾಗ ೪ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅದರಲ್ಲೂ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ಕಾಳು. ಉಳಿದ ಒಂದು ಭಾಗ ಕಾಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮೊದಲಿನ ಅರ್ಥ? ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಾರದೆ? ಕೇಂದ್ರದವರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದ್ವಿರ ನಿಮಗೆ ಏಷ್ಟು ಸದ್ಭಾವಗುತ್ವದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಆನಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕುತಂಟವಾಗಿ ಮೊದಲು ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ ಅವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಅಂತೆಯೇ ಮೊದಲು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಜೆನ್ನಾಗಿ ನಿರಾಸರಿ ಇರುವ ಕಡೆ ೪ ಅಲ್ಲ ೭-ರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೂಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿಗಿಂತ ರೈತರು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರನ್ನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬರಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೪ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಳಿಗೋಸ್ಕರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ. — ಅದು ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಸಿಗದಿದ್ದರಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಎಲ್ಲೆಯೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲದವರಿಗಾಗಿ ಈ ಬಾಡು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ — ಮೈಯಲೇಷನ್ ಆಫ್ ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ. — ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ. — ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ. — ಯಾರು ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ, ಯಾರಿಗೆ ಉಳಿಕ್ಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ಕಾಲರಿಟಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಎಂಬ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ನೀವು ಏನೇ ಹೇಳಿ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನನ್ನು ನೀವೇ ಮಾರಿಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ರೀಸರ್ಚ್ ಸ್ಕಾಲರ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ದ್ರಾವಿಡ ಖಿಲ್ದಾರ್. ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ? ಎಲ್ಲರನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆ ಆಗ ರೀಸರ್ಚ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಗಳು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಲ್ಲ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಬಹಳ ಗೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈಜಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಮೀನು ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಬಾಡು ಸಣ್ಣ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಈಜಿದರೆ ಸಿಗಿ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಸರಿಗೆ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾವು ಕುಪ್ಪಳಿ ಎಂಜಿಕೆಷನ್ ಸ್ಕೂಲಿ ಒಂದು ತಂದರಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇ ಇರದ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಾ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ. ಸಮಸ್ಯೆ ಉತ್ತಮ ವರ್ಗದವರದ್ದು. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳುಗಳು ಒಂದುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಒಂದೇ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳುಗಳು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳುಗಳೇ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವರ್ಗದ ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಎಂಬಲು ಎಲೆ ತಿನ್ನತಕ್ಕಂಥವರು ಇದರಲ್ಲಾ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳೇ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹವರನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿ ಒಂದು

ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಎದುರು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಚಿಕ್ಕಕಲಾ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಿಯಾರಿಟಿ ಇರಬೇಕು, ಇರಬಾರದು ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಮೊದಲು ಇಂಥಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಿಯಾರಿಟಿ ಮಾಡಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶಿ. ೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಅರೋಗ್ಯ ಘನಿಲಿಖ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧಮಂತ್ರಿಗಳು ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೆವೆಲ್ ಗಿಂತ ನಮ್ಮದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಿಲಿಂ ಜನಕ್ಕೆ ಬಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಇನ್ಫರ್ಮಿಟಿ ನಮ್ಮ ನಿಲಿಂ ಜನಕ್ಕೆ ಬಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಇದರ ಬೆರೆ ಪೊಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ೨ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಡ ನಂತೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿರವರವರು ಅರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗ ೨ ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಡ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ಬಂದಂತೆ ಬೆಡ ಮಾಡಿದರು. ನೀವು ನಿಲಿಂನ ಜನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಡ ಇದ್ದುದನ್ನು ನಿಲಿಂ ಜನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಡಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ೨ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಡ ಇದ್ದುದು ನಂತರ ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ಬಂದು. ಈಗ ಅದು ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬಂದು ಆಮೆರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ೨ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಡ ಇದ್ದು ರೂ ೩ ವರ್ಷದಿಂದ ಈಗ ಈಗ ಅದು ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದೆ ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ನಿಲಿಂನ ಜನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಡ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಗ ನೀವು ಅದು ನಿಲಿಂನಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಏನು ಸೇವೆ ಏನು ಬಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಕೀಟ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದು ಯಾರೂ ಮಾನವೇ ಇದ್ದು ಏನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ಹೇಳುವುದಲ್ಲ ಸತ್ಯವೇ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಇನ್ನು ಕೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಬಂದು ಮಂಟ್ರಿಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅದರೇ ಬಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕಡವೆ ವತ್ಸು ಇಂಟರ್‌ಫೇಷಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ತಾವೇ ಬಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರ: ಏನು ಹೆಳ್ಳಿದಾರೆ ಗೊತ್ತಿರಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ವ್ಯಕ್ತತ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಈಗ ದಿಗುಣವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಛೇದಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನ್ ಆಸ್ತು ಯಾವಾಗ, ಇದು ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೀಸಲಿಡಿ, ಮತ್ತೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.— ಇವೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ಎದುರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂತರ್ವು ನೀವು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದಿರಿ ಅಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಟೀಕೆ ಬರಬೇಕು. ಏನು ಮಾಡಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಂದಿದೆ ಆದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ನೇ ಸಾವು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ನಿ ವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಏನು ಕುರಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಪೋರೇ ಡೆ ಪನ್, ತೋಳ್ಕು ಬಂದು ಕಾಪೋರೇ ಪನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರೇ ಏನು ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಜಾಹ್ಯಾ.— ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ — ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪರೇಡ್ ಇರುವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಳಿ ಬೇಡಿ ಯೂಟಿಲೈಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವ ವಾಟಿನ್ನು ಲಕ್ಕಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ನಿರಾಮಿ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಪಟೇಲ್-ಟೋಟರ್ ಸೋನ್ ವಿರಮಾವಲ್ಲಿ ಟೋಟರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಅಂತ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಇತರೇ ದಕ್ಷಿಣದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಎಂದೂ ಹಿಂದೂಳೆನಿಲ್ಲೆ; ಅನ್ನವು ದುರ್ಗೊತ್ತುಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ

ಇದೆ. ನಾವು ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರೆ: ವಿನಾ ಇದರಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿನಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ದಿಮೆಗಳೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ತೂತು ಇರುವ ಮಡಿಕೆಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಇದರಲ್ಲಿ ೨-೩ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ಲುಕ್ಸುಸ್ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ವಾತಾವರಣ ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಾನು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜಾತಿ ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಗಬೇಕು, ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವರೀತಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯವರು ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಎಫೆಷಿಯನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಲ್ ಎಫೆಷಿಯನ್ಸ್ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಭ್ರಷ್ಟ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಿ ಭ್ರಷ್ಟ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಾಸಿಯಾಗಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಆನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾವರನ್ನು ನೀವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೀರಿ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ Efficiency of the Manager is not in Managing an Industry. It is in managing his Minister and the Secretary and his Political Boss. ನೀವು ಮಾತ್ರವೇ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರ ಮಟ್ಟ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ರೈತನಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದಿಮೆಗಾರನಿಗಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ರಿಲೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಒಂದು ತರಹ ಜನ. ಅವರು ಆ ಉದ್ದಿಮೆ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಇರುವುದು ಎಲ್ಲಿ ಡೆಲಿ ಅಶೋಕ್ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಖರಲ್ಯೆನ್‌ನಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೋ ಎಲ್ಲೆಡೋ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೇ ವಿನಾ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಬಂದು ಕೂತುಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಹೀಗಿಲ್ಲಾ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪಾಲಿಸಿ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ಇದನ್ನು ಇಂಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಏನು ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇಂಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡು ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ತಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದ್ದರೆ, ಕಷ್ಟ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂಟಿಮೇಟ್‌ನಿಗೆ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕಷ್ಟ ದಿಂದ ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿ, ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡಿ, ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಲಿಸಿ ಮೇಕರ್ಸ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರಬೇಕು. ಪಾಲಿಸಿ ಮೇಕರ್ಸ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನಾಗಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಚತುರರು. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಳಗಿದವರು. ಆದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರತಿತಿ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟ ಆಡಳಿತ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರೆಪ್‌ಷನ್ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಕರೆಪ್‌ಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಾಜ ಬಹುಶಃ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇದೆಯೆಂದರೆ, ಒಂದು ಮನೆ ಯೆಂದರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವರ ಮನೆ, ಮಲಗುವ ಮನೆ, ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರಾಂಡ, ಹಾಗೆಯೇ ಪಾಯಿಖಾನೆಗೆ ಬೇರೆ ಮನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪಾಯಿಖಾನೆಯೇ. ಮೂಗು ಇದ್ದವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ತುಡಿಯವರೆಗೂ ಲಂಚದಮಯವೇ. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಎಂತೆಂಥ ವರು ಇದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯಿಡು:—ವಾಸನೆ ಇದ್ದರೂ ತಾವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್:—ನಮಗೆ ಮೂಗು ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಮೂಗು ಇಲ್ಲದ ಜನ, ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಒಟ್ಟು ಸಾರಾಂಶ ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಅರಸು ಅವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಅದಳತದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ ಯಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೂ ಕಾನೂನಿನ ಭಯವಿಲ್ಲ, ನೈತಿಕ ಭಯ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಿಂದಲೂ ಭಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ ಧಕ್ಕಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಎಂಥ ಕ್ರೈಮ್ ಮಾಡಿ ದರೂ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಬಂದಿದೆ ಇದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದರೂ ನಮಗೆ ಜನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ I am afraid of the degeneration and deterioration of values in the society.

ಬಹುಶಃ ಮರಾಠ್ಯರು, ಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಅವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟೀಸ್ ಏನು ಇರಬೇಕು, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಓಲ್ಡ್‌ಜ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಎಂದು ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ೧.೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವರಿಗೆ, ಒಂದು ಇಡ್ಲಿ, ಒಂದು ಕಾಫಿಗೆ ೨೦ ಪೈಸೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಪಯಸ್ಕರು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ಓಲ್ಡ್‌ಜ್ ಪೆನ್‌ಷನ್‌ನ್ನು ತಾವು ಹ್ಯುಮೇನೀಟಿಯನ್ ಗ್ರೌಂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದಿತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ದಾಡಿಯತಕ್ಕವರಿಂದ ಕೆಲವು ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯವನು ದುರ್ಬಲನಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಲೋಟಿ ಹಾಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಬಲನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ, ಆದರೆ ದಾಡಿಯುವವರು ಮೂರು ಜನರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ದುರ್ಬಲರಾಗುವಂಥ ಆರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಭಿಕ್ಷುಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ದಾಡಿಯತಕ್ಕವರನ್ನು ತಾವು ಹಿಂಜರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥ ನೀತಿಯಿಂದ ಕುಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಅದುದರಿಂದ ಓಲ್ಡ್‌ಜ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿ, ಅವರೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯಿಡು:—ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್:—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನರಿಗೆ ಓಲ್ಡ್‌ಜ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹರಿಜನರು. ಇವರು ತಾವು ಕೊಡುವ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೇರೆಯವರ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಕಾದು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಕುರಿ, ದನ ಕಾದು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅವರಿಗೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬದಲು, ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಚರಕ ಕೊಡಿ ಫೀ ಆಗಿ ಹತ್ತಿ ಕೊಡಿ, ಹತ್ತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದಂಥ ನೂಲನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರೈಡೆಕ್ಷನ್ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ದಾಡಿಯುವವರಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಚೈತನ್ಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗ ಏನು ಇದೆ, ಯಾರು ಒಂದೇ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಗಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಗ್ನೇಟ್ ಆಗಿ

ದ್ವಾರೆ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ, ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸುವಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾವು ಹೊರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Mr. Speaker in the Chair)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ (ಹೊಳೆ ಹೊನ್ನೂರು):—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ ೧೯೭೯-೮೦ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯ ವ್ಯಯವನ್ನು ಸಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಜೆಡರಾದ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡ್ವಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ಬಡವರಿಗಾಗಿ, ದೀನದಲಿತರಿಗಾಗಿ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲಂತೂ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ:—ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನೂ ಅವರು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ:—ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಸಂಪತ್ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂಪತ್ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೭೫ ಭಾಗ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ೧೯೭೯-೮೦ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೋಸ್ಕರ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ೨೦೩.೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಸಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ೧೯೬೦-೬೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ೩೯.೦೩ ಟನ್ ಇದ್ದುದು ೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ೭೧.೦೧ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೆ ಏರಿತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಾವಲಂಬಿಯಾಗಿದೆ; ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವವರು ಇಂದು ಏನು ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲೀ, ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತವಾದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತುಂಬಾ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಬಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ೧೯೬೦-೬೧ರಲ್ಲಿ ೫೦-೮ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ೧೦೯. ೫೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೆ ಏರಿತು. ಇದು ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಚಿಹ್ನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೦-೭೧ರಲ್ಲಿ ೮.೫೮ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ನಷ್ಟು ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦. ೩೩ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ನಷ್ಟು ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ಕಬಿನಿ, ಹಿಡಕಲಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಹಾಗೂ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಭರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ಅಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೀದರ್, ಬೆಳಗಾವಿ ಜನರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವರು ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಬವಣಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೨೭ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಈ ವರ್ಷ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೦ ಜೂನ್ ನೊಳಗೆ ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹೋದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವರುಣಾ ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬೃಹದಾಕಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಗೊಂದಲಮಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಹಾಗೂ ಬಗೆಹರಿಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವ ವಾಗಿದ್ದವು. ಅನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಶ್ರೀ ಐ. ಎಂ. ಮುಗ್ದಂ ಅವರ ಆಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿತು, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ತತ್ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದೂ ಕೂಡ ಮುಗಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಗೊಂದಲ ಈಗ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ವರುಣಾ ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸವು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗುತ್ತೆ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅದು ವರಪ್ರಸಾದವಾಗುತ್ತೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲೀ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಯಾವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಬೆಲ್ಟ್ ವಿರಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಮಳೆಯೇ ಬರದೆ ಹಾಕಿದ ಬೀಜ ಕೂಡ ಹುಟ್ಟದೆ ರೈತರು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭೂಮಿಯೊಳಗಿನ ತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ವರಪ್ರಸಾದವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಲಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ೧೦೦ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಲಾ ಬಳಕೆ ೧೪೦ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಾಗಿದೆ. ೧೯೬೦-೬೧ರಲ್ಲಿ ೪೦೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿದ್ದರೆ, ೧೯೭೭-೭೮ ರಲ್ಲಿ ೧೫, ೬೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೬೦-೬೧ರಲ್ಲಿ ೧೭ ಸಾವಿರ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ೨,೫೯ ಲಕ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚುಗಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಒಂದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದಾಗ ೬೨೦೦ ಮೆಗಾವಾಟಿನಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಭರದಿಂದ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ

೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟನಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಡಿತವಿದ್ದರೆ ೧೯೭೭ ರಲ್ಲಿ ೫೫ ಪರ್ಸೆಂಟನಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಡಿತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಚೆ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ VISL ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕೆಲಸ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರವು ದಕ್ಕಿ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯುತ್ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಮೊಬಲೈಜ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರುವಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಬಳಿ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಭದ್ರಾವ ತಿಯ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದುದು. ಈಗ ಕಾಗದದ ಅಭಾವ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇದೆ. ಈಗ ಭದ್ರಾವತಿ ಪೇಪರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ೨೮ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಕಾಗದದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೂರೂ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಈ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ೧೦೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಕಾಗದದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಈಗಿನ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಕಾಗದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅದಂಥ ಶ್ರೀ ಜಾನ್ಸನ್ ಸಫಿಯಲ್ಲಾ ಅವರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ೪೩ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕನಾದ ಕಾರಣ ಅವರ ಒಂದು ಪರಿಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕಾಗದದ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿ ಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾ ದುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸೈಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಚುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಡವರಿಗೆ ವರಪ್ರಸಾದವಾಗುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವಂತಹ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಿನ್ಸ್‌ಪಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜನರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ಇವೆ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಓ. ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳವರೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಧಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರು ಈ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಒಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ವರದಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಶೇಷ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿ, ಅಥವಾ

ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅದು ಬಡಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಗೇಣೀದಾರರು ಭೂಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಗೇಣೀದಾರರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ತೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಭೂಮಾಲೀಕರಾಗಿ ಅದರ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಗತಿಪರ ಶಾಸನವನ್ನು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕು. ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಹಾಗೂ ದೀನದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ಕೋರಬೇಕು ಎಂದು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House stands adjourned to meet again again tomorrow at 9 A. M.

(The House adjourned at Three minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Saturday the 24th March 1979)